



DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Pói'a acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dar prenumeratiunile se primescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrungaria: pre anu
8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 fi.
pre unu triluniu 2 fi. 50^o cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodierniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea dirigitá a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se primescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. tase timbrale.

●Cainti'a betivului.

Frundia verde ninta crétia,
Of, amaru d'a mea viétia;
Frundia verde de caline,
Of, amaru si vai de mine!
C'am ajunsu la seracia
P'in spurcat'a de betia;
D'in omu harnicu, desceptatu,
M'am facutu unu blastematu.
Ambli golu si destramatu,
Mortu de fóme si-alungatu,
Cà-ci nu-e nime cu'ndurare
De nefericit'a-mi stare.
In locu sà-mi dea locu la mésa,
Ómenii me scotu d'in casa:
„Esi afara omu perdutu,“
„C'ai beutu totu, ce-ai avutu.“
„Aveai casa si mosfa“
„Si'n buti vinu d'in a ta viia;
„Dar' te-ai dusu la Moise'n birtu“
„Si de grabu le-ai datu pe gátu;“
„Aveai plugu si caru cu boi;“
„Aveai turm'a ta de oi;“
„Dara nu te-ai odihnitu,“
„Pan'ce nu le-ai cheltuitu.“
Si me ducu, infruntatu bine,
Cu necasu si cu rusine!

Frundia verde, màru gutfiiu,
Arda-te foculu rachiu,
Cumu mi-ai mancatu avut'i'a,
Si pe urma omeni'a!

Celu, ce sta diu'a deplina
Totu horindu cu sticl'a 'n mana,
Nici candu nu si-a stringe turma,
Dàr nici caru cu'njugatori,
Ori slanina'n capriori,
Ci nevoi si lipse multe,
Ori batjocuri mii si sute.

Ioanu Osolanulu.

TAND'A si MAND'A



T. Scii tu, frate Manda, ce proiecte nóue va presentá
cons. archidfecesanu sinodului d'in estu anu?

M. Am auditu pre nesentite, cà cons. arch. va presentá
urmatóriele proiecte sinodului d'in estu anu?

I. Proiectu de resolutiune, privitoriu la emiterea
cercularieloru convocatórie atátu la sinodu arch. d'in anulu
1875 càtu si la congresulu d'in asta tómma.

„Colegiulu electoralu atátu pentru deputatii clericali,
càtu si mirenesci, la sinodu si congresu se va escrie pr'in
ven. cons. pre venitoriu totu pre un'a si aceea-si di in unulu
si acel'a-si locu determinatu pan'acum'a pr'in consistoriu.“

Motivulu este acel'a, ca clerulu sà nu mai póta intrigá
asupr'a alegundiloru deputati mirenesci.

II. Alu duoilea proiectu cons. este cà tóte propune-
rile facute in sinodurile d'in 1870. 1871. 1872, precumu si
tóte interpelatiunile facute si nerespunde de presidiulu
sinodului se dechiara de prescrie, si presidíulu se eliberéza
cu totulu a mai dá respunsu la aceste caricaturi mirenesci.

III. Principiulu incompatibilitatii se declara de necali-
ficabilu pentru oficiile baserico-judecatoresci si administra-
tive, cà-ci elu nu coresponde cu situatiunea presente clericala.

IV. Deaci incolo sà fia cu abatere dela statutu peste
totu loculu numai administratorii protop. si nu protopopii
definitivi, cà-ci cu acesti'a cons. nu póte comandá cumu vre.

V. Propunerile mireniloru in sínóde pre venitoriu nu
se voru mai pune la ordinea dílei, fore numai acele pre
care dep. clericali le voru face. —

T. La aceste tóte ti asi mai adauge si io unu proiectu
de acelu intielesu: ca §. 91 d'in st. or. sà se stérgea cu totulu,
cà sà nu mai faca clericaliloru greurusí in capu.

M. Acumu vedu, cà precepti si tu statutulu organien.

Revoluția d'în Perlesci.

— Romanu tragicodicu în V. parti. —

Scosn d'în nisea manuscrite dela Ispania și alcătuita după cel mai nou sistem, data fiindă întru cîntec și mîierea celoru întru tôte de o potriua între sine.

(Urmare.)

Peste câte-va minute nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, d'împreuna cu credinciosulu și eternu privegchiatorulu Cselffy, se aflau în casa domnului Punguleanu, omu romanu, dar, și elu, mare domnu la comitatu și în momentele de desperare radiemulu domniloru înca mai mari decâtu dînsulu.

Domnulu Punguleanu eră unu omu micu, dar' indesatu și tocmai pentru acea mai întieptu decâtu toti domnii d'în comitatu, de ôre-ce elu nici candu nu portă pantaloni albi și nu mancă nici mamaliga, nici fasole, ci țienea duoi cani, cari contelui Frikosy de Frica îi fôrte placeau. Afara de ast'a, domnulu Punguleanu eră celu mai buuu calabristu și avea cinci copii, d'între cari d'oué fefe . . . Ômenii luminau și Pungulányi, și elu nu se superă, d'în ce se vedesce, cumcă elu nu numai ca calabristu, ci și ca patriotu eră bunu.

Calabristulu patriotu Pungulányi eră unu omu nu numai întieptu, dar' și cu vaste sciinti. De întieptiunea și sciintiele multe nu numai cef'a lui eră pleștuga, dar' și de pe cote i s'au fostu rosu toti perii. Acést'a a-nume astfelu, cumcă elu, înca de candu eră studentu, candu invetiă, se, punea cu cotele pe mēsa, și-aniă capulu de palmi și astfelu, strofocandu d'în candu în candu perii capului seu petrundea și cele mai adenci materii. Sunt unii, cari dîcu că ar fi vediutu mēs'a, la care elu studiēza . . . Sunt înca d'oué borti, urm'a coteloru.

Astfelu nime, afară de elu, nu a potutu să fia consiliarulu întimu alu nobilulu comite supremu contele Frikosy de Frica.

Acum'a, într'acestu momentu de desperare, elu fî trezitu d'în somnu.

Candu întielese caus'a acestei nocturne visite, elu surise liniscitu, dar' se feri de a respandî acea linisce. . . O! elu eră întieptu.

„Fratiloru! — grai elu în tonu întieptitoriu. — Pericolulu este mare, dar' noi tocmai pentru acea trebe să ni pastramu cumpetulu. Să nu ni perdemu capetele tocmai atunci, candu suntemu în pericolu de a le perde. . . Romanii voiescu revoluția; ei voiescu să faca o Daco-Romania. Deci, noi trebe să luptamu cu barbatia, era să nu ne inspaimentamu, că-ci atunci suntemu perduti!“

„La lupta!“ esclamă nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, prindîndu în mana o cizma impietnata aluf Pungulányi . . . „Cu acést'a ucida o întrēga armata de olahi selbateci!“

„Mai liniscitu! — îi respunse întieptulu sfetnicu Pungulányi. — Luptele voru urmă. Acum'a inse, înainte de tôte, să ne organizămu. Ati pusu paza la gradina?“

„Pusu, 12. fetiori!“

„Bine!“ acum'a să tramitemu unu curieru cu depeșă la Ilustritatea Sa!“

„Bravo! bravo!“

Depeș'a fî pusa:

„Ilustrității Sale nobilulu conte supremu comite Frikosy de Frica în Patru-ni a. Tîer'a este în pericolu. Romanii facu revoluția. Daco-Romanii în fașie. Veniți la facieu loculu. Ordonăți, ca de locu să ni vina, celu pucimu, trei regimente de honvedii cu artileria în marsu grabitu. Porniți la momentu!“

„Poftimu depeș'a! — Subscrieti!“ — grai întieptulu sfetnicu Pungulányi catra nobilulu vice comite Rabiatsy de Spaima.

„Subscrieti Dvôstre!“ — îi respunse acést'a.

„Dta esci vice-comite!“

Argumentulu fî destulu; depeș'a fî subscrisa; unu calarasu o duse la cea mai de aprôpe statia telegrafica, poruncindu-i-se, ca să aștepte respunsulu și să vina cu elu în ruptulu sufletulu, chiar și decă ar fi să crepe calulu.

Dupa acea se adusera urmatorele hotariri:

Înca acum'a în nôptea ast'a să se conchiamo o adunare a buniloru patrioti.

Totu într'asta nôpte să se véda, decă cumva minele puse nu afuma.

Decă minele ar afumă, de locu să se curatiēscă casele comitatului de locuitorii primejditi.

Totu planulu să se țiene în secretu, pentruca daco-romanistii să pôta fi suprinsi.

Să se adune tôte armele la unu locu siguru. — —

Peste unu patrariu de ôra toti bunii patrioti ai Perlesciloru se aflau adunati la unu locu, într'o casa sigura, ce cadea la îndepartare de o mila patrata dela subminat'a casa comitatensă, fiindu totodata despartăta de ast'a printr'unu munte stancosu.

Nobilulu vice-comite Rabiatsy de Spaima, ca să nu remana în negligea, a îmbracatu d'în vestimintele întieptulu sfetnicu Pungulányi. . . Eran cam scurte. — dar' eran !.

Se constituî nobil'a adunatura, constatôria d'în 47 fii ai lui Árpád, unu stranepotu alu lui Traianu și unu maghiaru d'în vitia stravechia dela Czaslau, toti ômeni mari și minunati și pana la unulu Pungulányi, viteji și fara frica. Adunarea abiă-si începú lucrarea, candu intră Marci, curierulu



tramisu cu depeș'a, aducendu în spate pelea calului, pe care a calaritu, era în mana o depeș'a, respunsulu primitu dela nobilulu conte supremu comite, Ilustritatea Sa Frikosy de Frica.

Adenca linisco, mai adenca decâtu gandirea întieptulu sfetnicu Pungulányi.

Depeș'a, scrisa cu sange d'în venele nobile ale nobilulu conte supremu comite Frikosy de Frica, fî cetita.

„Domnulu vice-comite Rabiatsy nobilu de Spaima, în Perlesci. — Am ordonat, ca să vi mērga trei regimente de honvedii. Fiti aspri! — Eu nu potu să vinu, de ôre-ce am mune dimanētia și visitezu gradurite hergheliei dela Magaresci.“

Patru-dieci-si-optu de guri stetere cascade, dupa-ce acést'a depeș'a fî cetita.

Un'a, alui Marci, remase inchisa, de ôrece elu eră eu multu mai prostu, decâtu să pôta află sensulu depeșei; — alt'a, alui Pungulányi, se deschisa spre vorba, de ôrece depeș'a nu eră dupa placulu lui.

„Elu trebe să vina; Rabiatsy trebe să fia blamatu, căci altfelu eu nu potu să devinu vice-comite în loculu seu. . . Si este în interesulu meu și alu romaniloru, ca eu să fiu vicispanu.“ și gandî Punguleanu. Dar nu spuse nime-nui, ce gandia.

„Elu nu pôte veni!? — grai elu catra adunatura. — Trebe să vina. Altfelu suntemu perduti!“

Adunarea fî convinsa, că fara de nobilulu conte toti sunt perduti.

Întieptulu sfetnicu Pungulányi compuse o noua depeș'a. Elu, care mai bine cunôsce pre nobilulu conte și ilustru comite, sciă mai bine unde să-lu atingă.

Depeș'a sună:

„Ilustrulu conte supremu comite Frikosy de Frica în Magaresci. . . Daco-romanii au prinsu pre canele „Hectoru“ și voiescu să-lu traga în frigare. Veniți!“

Nobilulu vice-comite Rabiatosy de Spaima subscrisa și acest'a depesă, deși ea cuprindea în sine o mintiuna; dar' pentru t'era, poporu și dinastia elu eră ori-ce în stare. Depes't'a fū tramisa cu unu altu calu. — — — — —

Peste o 6ra stelpii tierii se aflau în gradin'a comitatensă. În t6m6a tardă, înspre diori, este frigu. D'în pivnitie-le comitatensă iesiau aburi grei pe ferestile de catra gradina.

La motivarea intieleptului sfetnicu Pungulányi se constată, cumcã minele afuma, și se hotari, cumcã de locu sã se ordoneze transportarea familiilor la alte locuinte.

Cei de facte se departare. Csehly cu Pungulányi, și-espusera vieti'a, intrandu în cas'a primejdita, pentru-ca sã descepte familiile d'în somnu.

Transportarea familiilor se facu în secretu, ca nu cumva daco-romanii se observe ce-va.

Se transporta numai ce vietuiesce, afara de robi și servitori, cã ci acestia erau romani. — — — — —

Peste o 6ra totulu fū în ordine. . . Adunatur'a se constitui d'în nou. Marzi sosi cu ad6u'a pele de calu în spate și cu ad6u'a depesă în mana.

Depes't'a sună:

„Domnului Spectabilu vice-comite Rabiatosy nobilu de Spaima, în Perlesci. Am pornitu. 1000 de galbini acelu'a, care mantuieste pre canele meu!”
de „Friea”.

Patri'a fū mantuita. . . Intieleptulu sfetnicu fū înaltiatu la ceriuri; 6ra bunii patrioti asceptara sosirea nobilului conte în fruntea honvediloru.

(Va urmã.)

Catra unu magaru.

— Epigrama. —

6menii cei necrescuti se asem6na 'ndata cu tine,
Dar' tu modestu, — precandu cei'a-su cu capulu
pre susu!

List'a obiectelor de tramisu la Espositiunea d'în Vien'a adunate de pr'în partile locuite de romani.

1 O m6ra activa cu apa pasiva. Inventiunea romanilor ardeleni.

2 Raci nationali opariti și melci cu c6rne deachiste de pr'în muntii Caransiebesiului.

3 O gramada de vitie de renegati de pr'în comitatele romane d'în Ungari'a.

4 O turma de boi, vaci și junci tataresci, de care *Macelariu* nu voiesce a se apropiã, tramise d'în Asi'a.

5 O limba de vaca roman6sca, gatita pe nemtiã; tramisa de catra bucatãresele d'în Caransiebesiu.

6 O masina (numita Lecu) cu care se p6te atãti'a „igen“ produce, cãti numai sunt de lipsa. Tramisa de alegatorii d'în *Sasc'a*.

7 O pravalia jidov6sca cu firm'a roman6sca, ca unu ce ne mai pomenitu, lucrata cu multa iscusintia de curatel'a lasamentului *Iovaiianu*.

8 Curci și gãsce romanesce cu botu nemtiescu, — prasite pr'în Temisi6ra, Caransiebesiu și Aradu.

9 100 butelie cu apa d'în *Clornobor'a* d'în care apa d6ca be cineva, nu se mai desparte de ea; tramisa de venit6rile d'în Logosiu.

10 Pei de cane asiaticu pentru diplomele viitoriloru „uj magyar nemes“, tramise de catra unu nobilu de Buziasiu.

11 O colectiune d'în cei mai renumiti restantieri ai diurnãloru romane; tramisa de mai multi Redactori.

12 Locuste pefugate d'în Romani'a, și adunate pr'în partile Banatului.

13 Br6sce colosale prinse de pr'în beltile stradelor d'în Logosiu.

14 Unu tablou mare, care infacis6za o turma de oi blande, alu caroru pastoriu dupa ce le-a mulsu, le-a tunsu. — insusi slob6de lupii între ele, ca ucigandu-le sã le p6ta apoi și belu. Tabloulu e lucratu cu mare atentiune și tramisu de unu academicu alu curtii Caransiebesiene.

15 Vinu de Maderatu, facutu d'în apa și p6tra acra, cea mai renumita purgatiã de pe faciea pamentului; tramisu de arendatorii regaleloru d'în Logosiu.

16 Vacu unguresci și ardelenesci cu vitiei și juninee grase, prasite și crescute pr'în curtile episcopesci. —

17. O pele de vaca, dir6sa și tramisa de unu popa romanescu de pre la lamu.

18 O pusca de apa (pompa) fore fundu, f6rte usi6ra de transportatu în casu de primejdia de focu; tramisa d'în partea magistratului d'în Logosiu.

19 O sf6ra de canepa roman6sca, despre care se garant6za, cã nu se va rupe nici cu o suta de renegati; inpletita și tramisa de unu strengariu de nationalistu.

20 Rachia 6rba, s6n apa cu spiridusiu; inventiune jidov6sca de pr'în cercurile electorale romanesce.

21 O colectiune de arginti de ai lui Iud'a, prefacuti în banci Ostr. Unguresci; adunati de pela prenti și dascali romanesce deachisti și tramisi de unu *osenditu* de cortesiu caransebesianu.

22. Protoc6lele Asociatiunei aradane, scrise romanesce cu litere chinezesci.

23 Capel'a stului Nicolae (numita și baseric'a mica), zidita dupa stitulu celu mai nou. Unu obiectu, care va atrage admiratiunea strainiloru, tramisu de catra Comitulu parochialu d'în Logosiu.

24 Cataplasme de alunu, medicamentu contra bubelor active ardelenesci; inventiune practica de unu Dr. pasivistu.

25 Fositom6ce de p6ru de omu, o gramada de dinti rupti, și o multime de curele trase de pe spatelã romaniloru nevinovati, ca modele de dreptate și libertate magiara constitutionale; adunate și tramise de unu comisariu de securitate d'în tier'a *osendita*.

26 Portretulu unei bos6rce grecesce, ca modelu de *dragutia*, tramisu de unu artistu romanu d'în Caransiebesiu.

27 O „lumina“ de c6ra de „albina“, d'în fabric'a Aradului, lucrata de firm'a „Babe și Mosiu“.

28 O brosiura asupr'a culturai damelor d'în Fabrica; lucrata și tramisa de unu *greurusiu*. —

Cea mai nouă moda a palariilor de dame:



aretandu-se totodata și celu mai practicū modu pentru-ca palariile asiediate in căfa să nu cadie, precumu și incurcarile, ce potu să urmeze d'in acést'a.

Poznași ómeni romanii!

Camer'a Romaniei a priimitu junctiunea comunicativa cu Turci'a, nu a priimitu inse nici un'a d'entre acelea cu Austri'a. - Astfelu — romanii mergu bucurosu la Constanti-nopolu, nu inse la Pest'a. Ve'trebu: Pentru-ce? — pentru-că și gandescu romanii, — *sunt in Austri'a destui romani!*"

Anecdote.

Complimentu.

Tocmai candu domnișór'a casii terminà uvertur'a sa pe fortepianu, in gradina, incepù să sbiere o vaca,

„Ah! ce tonuri divergente!” — esclamá unu cavaleru, ce facea curte la domnișór'a.

Este convinsu.

O dama se laudá ne'ncetatu cumcà ea este de 30 de ani.

„Sum convinsu, — dișe unu domnu, — de órece de 20 de ani in tóta diu'a mi-o spuni!”

Tóc'a Redacțiunei și Administratiunei.

D-lui S. R. in *Deșteu*: luaramu la cunoscintiã stramutarea locuini-tiei Dtele.

On. Redacțiune dela „*Familia*”: dela anulu nou noi n'amu priimitu nici unu nru chiaru d'in diariulu Dvostre, precandu Dvostre priimiti alu nostru regulatu. Ceremu respectarea, séu nu, a raportului nostru de reciprocitate.

D-lui I. Maioru in *Cl. M.* — Amu priimitu portulu de 60 cr.

D-lui C. D. in *Careu mare*: cerut'a stramutare s'a facutu.

D-lui G. Palcu in *Caransebeșu*: Abonamentulu pentru unu ½ anu fiindu fi. 4. și nu fi. 3. ceremu inca unulu.